

SÖKANDE

Svensk Oljeåtervinning AB, 556349-1355

SAKEN

Ansökan om tillstånd för utökad behandling och slutligt omhändertagande av spillolja till en årlig mängd av 35 000 ton vid anläggning i Västerås kommun

Kod utifrån SNI: 90.006-1
Avrinningsområde: 125/126
Koordinater: X: 6608640
Y: 1540260

DOMSLUT

Tillstånd

Miljödomstolen lämnar Svensk Oljeåtervinning AB tillstånd enligt miljöbalken att vid anläggning på fastigheten Västerås Hamn 2:84, arrendeområde 21,22, Västerås kommun, få behandla och slutligt omhändertaga spillolja, för tillverkning av konverterad eldningsolja, till en årlig mängd av 35 000 ton samt att få släppa ut behandlat processvatten; dock får vid ett och samma tillfälle samtidigt lagras högst 20 000 ton olja (obehandlad och behandlad) totalt vid anläggningen

Villkor

För verksamheten skall gälla följande villkor.

1. Verksamheten, inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen, skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden uppgivit eller åtagit sig i ansökan eller i övrigt i målet, såvida annat inte framgår av denna dom. Verksamheten ska därvid drivas så att ett minimum av utsläpp av oönskade/ miljöskadliga ämnen sker till recipienten.
2. För behandlat processvatten skall, innan det avleds till recipient, följande riktvärden samt årliga gränsvärden gälla.

Parameter	Riktvärde (mg/l)	Gränsvärde (kg/år)
COD	800	15000
Bly	0,01	0,3
Zink	0,03	0,45
Kadmium	0,001	0,03
Krom	0,01	0,3

Dok.Id 107961

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307 104 20 Stockholm	Fleminggatan 14	08-657 50 45	08-657 56 28	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
		E-post: stockholms.tingsratt.avdelning9@dom.se www.stockholmstingsratt.se		

Parameter	Riktvärde (mg/l)	Gränsvärde (kg/år)
Nickel	0,01	0,75
Koppar	0,01	0,75
Fosfor	1	75
Opolära alifatiska kolväten	1	15
Aromatiska kolväten	1	15

3. pH-värdet på utgående behandlat processvatten skall som riktvärde ligga mellan 6,5 och 9 före avledande till recipient.
4. För behandlat avloppsvatten skall gälla att bolaget inom två år från det att denna dom vinner laga kraft skall ha vidtagit åtgärder med målsättningen att reducera toxiciteten, mätt med Microtox-metoden, så att EC₅₀-värdet inte underskrider 45 volym%.
5. Utsläppet av dagvatten från anläggningen skall ske via egen oljeavskiljare till hamnens dagvattensystem.
6. Oljefraktioner som tas emot och behandlas vid anläggningen skall hanteras så att spill undviks. Processerna skall drivas och anläggningen skall skötas/ underhållas så att risken för läckage minimeras. Vid de ställen inom anläggningen där det finns en uppenbar risk för sådant spill eller läckage skall det finnas anordningar som möjliggör uppsamling och omhändertagande av detsamma. Det skall också finnas utrustning och rutiner för att på ett tidigt stadium upptäcka eventuellt sådant spill eller läckage. Spillet eller läckaget skall omgående samlas upp och tas om hand. Om spill eller läckage ändå skulle komma ut på ett sätt som kan medföra förorening av mark, ytvatten eller grundvatten, skall detta omgående anmälas till tillsynsmyndigheten.
7. Samtliga cisterner inom anläggningen som används av verksamhetsutövaren skall vara utrustade med överfyllnadsskydd och överfyllnadslarm. Larmet skall både ha ljud- och ljussignal.
8. Kemiska produkter och farligt avfall (exklusive de oljefraktioner som regleras i villkor 6) skall hanteras och förvaras på sådant sätt att spill eller läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall skall förvaras på tät, hårdgjord yta inom invallat område under tak. Invallningar skall med god marginal rymma den största behållarens volym. Kemiska produkter som kan avdunsta skall förvaras så att risken för avdunstning minimeras.
9. Om verksamheten ger upphov till luktstörningar skall bolaget omgående vidta åtgärder för att eliminera luktstörningarna.
10. Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån vid närmaste bostadsbebyggelse ej överskrider följande värden. Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller.

Dagtid	kl. 07.00-18.00	50 dB(A)
Kvällstid	kl. 18.00-22.00	45 dB(A)
Natt tid	kl. 22.00-07.00	40 dB(A)
Lör- och helgdag	kl. 07.00-18.00	45 dB(A)

Momentana ljud mellan kl. 22.00 och 07.00 får högst uppgå till 55 dB(A).
11. Den konverterade oljan får levereras endast till mottagare som har tillstånd att ta emot sådan olja.

12. I samband med markarbeten skall bolaget avgöra behovet av markundersökningar samt anmäla upptäckt markförorening till tillsynsmyndigheten.
13. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall skall då tas om hand. Bolaget skall vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om det finns förorenade områden. Eventuell förorening som upptäcks skall efterbehandlas om den uppstått under bolagets verksamhetstid.
14. Varje år i miljörapporten skall bolaget lämna en redovisning till tillsynsmyndigheten om vad bolaget gjort för att minska energiförbrukningen samt minska miljöpåverkan från transporter till och från anläggningen.
15. Varje år i miljörapporten skall lämnas en redovisning till tillsynsmyndigheten om hur bolaget arbetar med att förse utgående varor med hälso- och miljöinformation om de farliga ämnen som ingår. Det skall också redovisas om det i verksamheten används kemikalier som enligt tillverkarna är cancerframkallande, arvsmassepåverkande, fortplantningsstörande, långlivade eller bioackumulerande. Om denna typ av ämnen används skall förslag lämnas på hur dessa ämnen kan utfasas.
16. Varje år i miljörapporten skall lämnas en redovisning över vilka mängder mottagen spillolja som är av sådan kvalitet att den skulle gå att regenerera och med angivande av oljas ursprung. Vidare skall anges vilka överväganden som gjorts kring frågan om möjligheten att faktiskt regenerera denna spillolja.
17. Bolaget skall till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft, lämna in en redovisning av hur bolaget följer förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll, inklusive en särskild redovisning över hur effekterna på recipienten ska bevakas.

Delegation

Miljödomstolen överlåter, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, till tillsynsmyndigheten att föreskriva närmare villkor avseende toxicitetsreducerande åtgärder enligt villkor 4, närmare villkor avseende anordningar som möjliggör uppsamling och omhändertagande av spill och läckage från oljehantering enligt villkor 6 och att vid behov föreskriva närmare villkor avseende åtgärder mot lukt enligt villkor 9.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljödomstolen finner att den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Verkställighetsförordnande

I denna dom meddelat tillstånd får på villkor som anges i 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken tas i anspråk även om domen inte vunnit laga kraft.

BAKGRUND

Tidigare prövning enligt miljöbalken

Miljödomstolen lämnade 2001-12-10 Svensk Oljeåtervinning AB tillstånd att behandla 9999 ton spillolja per år, Mål nr M 272-00. Avgörande av vilka villkor som skall gälla förbehandlat processvatten sköts upp till 1 december 2003 (prövotid).

Miljödomstolen meddelade 2004-09-23 slutliga villkor för behandlat processvatten från Svensk Oljeåtervinning AB:s anläggning. Följande riktvärden skall gälla för vad det behandlade processvattnet får innehålla.

Ämne	Riktvärde (mg/l)
Bly	0,02
Zink	0,03
Olja (summan av opolära alifatiska och aromatiska kolväten)	2
Kadmium	0,002
Krom	0,02
Nickel	0,05
COD	1000
Koppar	0,05
Fosfor	5

Följande gränsvärden gäller i fråga hur stora mängder av olika ämnen i behandlat processvatten som årligen får släppas ut i recipienten.

Ämne	Gränsvärde (kg/år)
Bly	0,1
Zink	0,2
Olja (summan av opolära alifatiska och aromatiska kolväten)	10
Kadmium	0,01
Krom	0,1
Nickel	0,3
COD	7500
Koppar	0,3
Fosfor	25

pH-värdet i utgående processvatten skall som riktvärde ligga mellan 6,5 och 8.

ANSÖKAN M.M.

Svensk Oljeåtervinning AB ansöker om tillstånd för utökad behandling och slutligt omhändertagande av spillolja till en årlig mängd av 35 000 ton.

Verksamhetsbeskrivning

Svensk Oljeåtervinning AB driver idag en behandlingsanläggning för spillolja på fastigheten Västerås hamn 2:84 arrendeområde 21, 22. Bolaget har tillstånd att behandla 9999 ton spillolja per år.

Svensk Oljeåtervinning AB är ett privatägt, fristående företag inom avfallsbranschen. Verksamheten startade under 2002 efter att tillstånd erhållits från miljödom-

stolen. Under en provotid gjordes försök med vilken vattenreningsteknik som skulle användas för att behandla det processvatten som uppkommer vid behandling av spillolja samt det behandlade vattnets egenskaper. Idag består verksamheten av mottagning och behandling av spillolja och behandling av processvatten. Processvattnet renas i flera steg med bl.a. membranteknik innan vattnet släpps till recipient, Mälaren.

Det huvudsakliga upptagningsområdet är för närvarande Mälardalen. Den produkt som framställs av spillolja är en konverterad eldningsolja som idag används som bränsle inom kalkindustrin, där den ersätter jungfruligt kol.

Verksamheten bedrivs normalt dagtid men lossning och lastning kan förekomma kvällstid. Bolaget har för närvarande fem anställda.

Behandlingsprocess

Spillolja

Oljan levereras till anläggningen med tankbil. Vid ankomst analyseras oljan med avseende på flampunkt och klorhalt innan lossning. Under lossning tas ett kontinuerligt prov som analyseras på vattenhalt. Oljan pumpas från tankbil till en mottagningscistern. När mottagningscisternen är full analyseras innehållet med avseende på PCB innan behandling sker. Efter klartecken från laboratoriet att oljan är PCB fri (<5ppm), pumpas oljan till behandlingscistern. Oljan behandlas därefter termiskt och mekaniskt så att innehållet av vatten och sediment reduceras. Den färdiga (konverterade) oljan levereras sedan till kund.

Processvatten

Det vatten som avskiljs från oljan behandlas delvis i egen vattenreningsanläggning. Vattnet genomgår filtrering i två steg, Ultrafiltrering (UF) och omvänd osmos (RO). Den teknik som används kan komma att bytas ut alternativt kompletteras om försök visar att det finns effektivare sätt att rena vattnet. Det behandlade vattnet släpps sedan via dagvattennätet till recipienten Mälaren. Begränsning av den mängd vatten som får renas utgörs av gränsvärden för de olika parametrarna i tillståndet, mäts som kg/år. Vid sökt mängd beräknas 15000 ton vatten behandlas per år.

Miljöpåverkan

Utsläpp till luft

Luftutsläppen består av emissioner från transporter till och från anläggningen och vid lossning, då kolväten trycks ut ur den cistern som lossning sker till. Mängden kolväten är beräknad till max 1100 kg per år vid sökt mängd. Med sammankoppling av mottagnings- och behandlingscisterners avluftningssystem, minskar utsläppen till luft vid pumpning mellan cisternerna. Lossning och lastning sker till största delen med egna pumpar vilket innebär att lastbilarna kan stänga av sina motorer. Tryckluft finns för att manövrering av lastbilens ventiler ska vara möjlig, för de bilar där det krävs kontinuerlig tillförsel av tryckluft.

Klagomål på lukt har framförts till bolaget vid ett tillfälle. Den åtgärd som bolaget vidtog var att förse färdig varucistern med tryckvakuumventiler. Några ytterligare klagomål har inte framförts till bolaget.

Utsläpp till vatten

Utsläpp till vatten består av renat processvatten. Utsläppen består av små mängder metaller och syreförbrukande ämnen som mätts som COD. Halter och totala mängden föroreningar som får släppas till recipient är reglerade i tillståndet. Dagvatten avleds via egen oljeavskiljare som i sin tur är ansluten till Mälarhamnars oljeavskiljare. Regnvatten från tak är kopplade direkt på dagvattennätet för att minska belastningen på oljeavskiljarna.

Buller

Det buller som uppkommer härrör från transporter till och från anläggningen. All utrustning för behandling av olja och vatten är placerade inomhus. Några klagomål på buller har inte framförts till bolaget. Bolaget bedömer att bullernivån för kringboende inte kommer att påverkas då transporterna inte passerar nära bostadsbebyggelse.

Avfall

Farligt avfall

Från verksamheten uppkommer fyra sorters farligt avfall; avskilt vatten från den behandlade oljan, filterrens, oljehaltigt avfall såsom trasor och handskar, samt oljeslam från cisternrengöringar. Vattnet behandlas dels i den egna vattenreningsanläggningen och skickas dels för behandling till extern, av myndighet godkänd behandlingsanläggning. Filterrens, oljehaltigt avfall och slam skickas för slutligt omhändertagande till av myndighet godkända behandlingsanläggningar.

Övrigt avfall

Övrigt avfall består av hushålls-, trä- och byggavfall, kartong, papper, järnskrot.

Tillåtlighet

Ansökan bedöms uppfylla miljöbalkens mål (MB 1 kap. 1 §).

De allmänna hänsynsreglerna

Bevisbörderegeln

Av ansökan framgår hur den planerade verksamheten kommer att påverka människa hälsa och miljö. Företaget bedömer att bevisbörderegeln följs.

Kunskapskravet

Inom bolaget finns mångårig kunskap för den sökta verksamheten. Bolaget bedömer att kunskapskravet är uppfyllt. Verksamheten i sin nuvarande form startade i juli 2002. Personalen har den kunskapen som krävs för att bedriva verksamheten. En utbildningsplan finns för de anställda som syftar till att kontinuerligt höja de anställdas kunskapsnivå.

Försiktighetsprincipen

Bolaget bedömer att försiktighetsåtgärder vidtagits som behövs för att förhindra olägenheter för människors hälsa och miljö. Högnivå- och överflyllnadslarm på samtliga cisterner, larm på oljeavskiljare, alla ventiler har uppsamlingsmöjlighet vid eventuellt läckage. All hantering av olja sker på hårdgjord yta som är kopplad till egen oljeavskiljare och hamnens oljeavskiljare. Lastning och lossning övervakas för snabb insatts om det är något oförutsett som inträffar.

Lokaliseringsprincipen

Den planerade verksamheten kommer att bedrivas inom ett område som är stadsplanerat för lagring av olja i Västerås Hamn, oljehamnen. Lagring av olja har förekommit på platsen de senaste 50 åren.

Närmaste bostadsbebyggelse ligger ca 200 m från anläggningen.

Hushållnings- och Kretsloppsprincipen

De anläggningsdelar som kommer att användas finns redan i dagsläget vilket gör att ingen ny mark behöver tas i anspråk. För att klara en ökande mängd spillolja finns i dagsläget cisterner inom området som kan tas i anspråk. Utformningen av anläggningen gör att behandlingen av oljan görs på ett energieffektivt sätt.

Oljan som bolaget behandlar idag kommer huvudsakligen från tankrengöringar, sjöfart, industri och transportbranschen.

Av spilloljan tillverkas en konverterad eldningsolja som idag ersätter jungfruligt kol inom kalkindustrin.

Produktsvalsprincipen

Vid val av kemikalier görs bedömning ur miljösynpunkt.

Skadeansvar

Verksamheten som den är tänkt att fungera bedöms inte innebära någon nämnvärd risk för skador på människors hälsa och miljö. Bolaget är medvetet om regelns innebörd.

Förslag till skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som kommer att vidtas för att förebygga eller avhjälpa skada

För att förhindra att olja når mark och vatten vid ett läckage, sker all lossning och lastning på hårdgjord yta som är ansluten till egen oljeavskiljare. Om läckaget skulle vara större än vad oljeavskiljaren kan klara av är den i sin tur ansluten till Mälarhamnar AB:s oljeavskiljare som en extra säkerhet. Alla cisterner har högnivå och överflyllnadslarm. När överflyllnadslarmet har löst ut stannar all pumpverksamhet inom anläggningen för att förhindra överfyllning av cistern.

Förslag till hur verksamheten skall kontrolleras

Spillolja

Oljan kommer att kontrolleras med avseende på klorhalt, flampunkt, vattenhalt och PCB. Varje leverans av spillolja journalförs med mängd och avfallslämnare.

Behandlat processvatten

Renat processvatten analyseras på i tillståndet angivna parametrar. Provet tas som månadsmedelvärde. Alla analysresultat och undersökningar redovisas i den årliga miljörapporten.

Gällande planförhållanden

Enligt stadsplanen är området avsett för lagring av olja. Anläggningen är lokaliserad inom oljehamnen inom Mälarhamnar AB:s område.

Samråd och information

Samrådsmöte har hållits med:

- Länsstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Västerås 2004-06-11
- Kringboende och allmänhet 2004-07-21

Yrkanden och åtaganden

Bolaget yrkar tillstånd enligt miljöbalken att på fastigheten Västerås Hamn 2:84, arrendeområde 21, 22, Västerås kommun, till fortsatt och utökad tillstånd för behandling och slutligt omhändertagande av spillolja, för tillverkning av konverterad eldningsolja samt att få släppa ut behandlat processvatten. Bolaget yrkar på att den totala mängden spillolja som får behandlas uppgår till 35 000 ton per år.

Bolaget bedömer att man behöver öka den tillåtna mängden spillolja för att kunna möta marknadens efterfrågan på bolagets tjänster.

Förslag på särskilda villkor för verksamheten

1. Om ej annat framgår av övriga villkor skall verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad företaget i ärendet angivit eller åtagit sig. Mindre ändringar i verksamheten får dock vidtas efter godkännande av tillsynsmyndighet.

Bolaget har i sitt bemötande av yttranden även accepterat länsstyrelsens respektive Fiskeriverkets förslag till formulering av villkor om hur verksamheten skall bedrivas dvs.

- Verksamheten ska drivas så att ett minimum av utsläpp av oönskade/ miljöskadliga ämnen sker till recipienten. Reningsanläggningar och kontrollprogram (analysprogram) ska finnas i tillräcklig omfattning för att säkra att inga skadliga rester av kemiska produkter belastar recipienten (Mälaren).
- Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

2. Förvaring av kemikalier skall ske inom invallat och låsbart område.

3. Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån vid närmaste bostadsbebyggelse ej överskrider följande värden. Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller.

Dagtid	kl. 07.00-18.00	50 dB(A)
--------	-----------------	----------

Kvällstid	kl. 18.00-22.00	45 dB(A)
Natt tid	kl. 22.00-07.00	40 dB(A)
Lör- och helgdag	kl. 07.00-18.00	45 dB(A)
Momentana ljud mellan kl. 22.00 och 07.00 får högst uppgå till 55 dB(A).		

Detta villkorsförslag motsvarar den ändring, jämfört med bolagets ursprungliga förslag, som bolaget accepterade i sitt bemötande av yttrandena från länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

4. Behandlat processvatten. Följande årliga gränsvärden föreslås gälla för behandlat processvatten innan avledande till recipient.

Parameter	Gränsvärde (kg/år)
COD	15000
Bly	0,3
Zink	0,45
Kadmium	0,03
Krom	0,3
Nickel	0,75
Koppar	0,75
Fosfor	75

Bolaget har vid huvudförhandlingen accepterat länsstyrelsens förslag till riktvärden för COD, fosfor och metaller (se länsstyrelsens villkorsförslag) utom för zink, för vilken metall bolaget vidhåller sitt ursprungliga förslag på riktvärde (0,03 mg/l). Bolaget enades då också med länsstyrelsen om följande begränsningsvärden för opolära alifatiska kolväten och aromatiska kolväten istället för de tidigare föreslagna begränsningsvärdena för olja.

	Riktvärde (mg/l)	Gränsvärde (kg/år)
Opolära alifatiska kolväten	1	15
Aromatiska kolväten	1	15

Beträffande Fiskeriverkets förslag angående rikt- och gränsvärden för metaller m.m. anför bolaget följande. De årliga gränsvärdena som bolaget har föreslagit är beräknade på 15 000 ton vatten. Bolaget kan inte förutsäga hur mycket vatten som kommer att avskiljas från oljan då det beror på den mottagna spilloljans kvalitet och kvantitet. Mängderna kan bli större än 15 000 ton vatten per år och utifrån det har gränsvärdena föreslagits.

5. pH värdet på utgående behandlat processvatten skall som riktvärde ligga mellan 6,5 och 9 före avledande till recipient.

6. Utsläppet av dagvatten från anläggningen sker via egen oljeavskiljare till hamnens dagvattensystem.

I övrigt har bolaget i bemötande av yttranden och vid huvudförhandlingen anfört följande beträffande villkorsfrågor.

Bolaget har inget att erinra mot följande villkorsförslag från *Fiskeriverket*.

- Produkter eller avfall som innebär risk för förorening av mark, ytvatten, grundvatten, spill- eller dagvatten ska hanteras (vid lastning/ lossning, lagring etc.) så att spill eller läckage undviks, kan fångas upp och inte orsakar skada eller olägenhet för miljön.
- Spill av produkt eller avfall ska omgående samlas upp och tas om hand.
- Spillsystemet bör vara uppbyggt på ett sådant sätt (ex. vis uppsamlingsrännor, invallningar etc.) och kontrolleras enligt sådana rutiner (åtgärder vid larm, etc.) och med sådan teknik att utsläpp till recipienten av spill minimeras. Driften av verksamheten bör i de olika stegen vara optimerad för minsta möjliga spill till recipienten.

Bolaget har inget att erinra mot följande villkorsförslag från *länsstyrelsen*.

- Samtliga cisterner inom anläggningen som används av verksamhetsutövaren skall vara utrustade med överfyllnadsskydd och överfyllnadslarm. Larmet skall både ha ljud och ljussignal.
- Störande lukt får inte förekomma från anläggningen. Tillsynsmyndigheten får föreskriva mer detaljerade villkor såvitt avser lukt om detta visar sig nödvändigt.
- I samband med markarbeten skall bolaget avgöra behovet av markundersökningar samt anmäla upptäckt markförorening till tillsynsmyndigheten.
- Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall skall då tas om hand. Bolaget skall vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om det finns förorenade områden. Eventuell förorening som upptäcks skall efterbehandlas om den uppstått under bolagets verksamhetstid.
- Varje år i miljörapporten skall bolaget lämna en redovisning till tillsynsmyndigheten om vad bolaget gjort för att minska energiförbrukningen samt minska miljöpåverkan från transporter till och från anläggningen.
- Varje år i miljörapporten skall lämnas en redovisning till tillsynsmyndigheten om hur bolaget arbetar med att förse utgående varor med hälso- och miljöinformation om de farliga ämnen som ingår. Det skall också redovisas om det i verksamheten används kemikalier som enligt tillverkarna är cancerframkallande, arvs massepåverkande, fortplantningsstörande, långlivade eller bioackumulerande. Om denna typ av ämnen används skall förslag lämnas på hur dessa ämnen kan utfasas.
- Bolaget skall till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft, lämna in en redovisning av hur bolaget följer förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Bolaget har inget att erinra mot villkorsförslag från *miljö- och hälsoskyddsnämnden* innebärande att

- ”bolaget till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter meddelad dom vunnit laga kraft redovisar hur bolaget avser att uppfylla kravet enligt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll. En särskild redovisning över hur effekterna på recipienten Mälaren ska bevakas bör redovisas”.

Beträffande Fiskeriverkets förslag om provotid angående processvattnet anför bolaget följande. Bolaget anser att kvantifiering av svårnedbrytbara och bioackumulerbara substanser har gjorts och redovisades till miljödomstolen inför fastställandet av slutliga villkor för utsläpp av processvatten. Bolaget motsätter sig ytterligare provotid. Bolagets avser att minska toxiciteten på utgående vatten.

Beträffande Fiskeriverkets förslag om provotid angående utsläpp till luft anför bolaget följande. De beräknade värdena för utsläpp till luft är maxvärden. Beräkningarna är gjorda efter data från diesel vilket är mer lättflyktigt än spillolja. Bolaget har vidtagit åtgärder för att begränsa utsläpp till luft.

Beträffande Fiskeriverkets villkorsförslag om invallning har bolaget följande kommentar. Enligt lagen om brandfarlig vara och sprängämnesinspektionens föreskrifter ställs långtgående krav på cisterner vid förvaring av brandfarlig vara. Cisterner ska exempelvis ha viss godstjocklek, provtryckas innan idrifttagande, samt kontrolleras av ackrediterade kontrollorgan fortlöpande. Cisternerna besiktigas av ackrediterat kontrollorgan. Cisterner kommer inte att tas i drift förrän dom är besiktigade och godkända för mellanlagring av klass 3 produkter enligt sprängämnesinspektionens föreskrifter. Bolaget anser inte att bolagets produkt skiljer sig från andra klass 3 produkter när det gäller lagring i cistern. I Sverige har det aldrig förekommit att en klass 3 cistern havererat med vara i. Därför är inte klass 3 cisternerna invallade vare sig i Västerås Hamn, eller någon annan Svensk Oljehamn.

Beträffande Fiskeriverkets villkorsförslag om dagvatten respektive släckvatten anför bolaget följande. Avlopp som är kopplat direkt på dagvattennätet är regnvatten från tak och renat processvatten. Halten av olja från processvattnet är reglerat i villkoret och är max 2 mg/l för summan av opolära alifatiska- och aromatiska kolväten. Alla andra avlopp (förutom sanitetsavlopp) är anslutna till den egna oljeavskiljaren som i sin tur är ansluten till hamnens oljeavskiljare via OFA-systemet. Bolaget anser att någon avstängning på dagvattnet inte är nödvändig. Släckvatten är inget som bolaget kan åtgärda själva. Frågan berör alla som har verksamhet inom oljehamnen och bör lösas gemensamt. Hamnen har vid oljeavskiljaren en bassäng som kan lagra 750 m³. Vid huvudförhandlingen har bolaget ytterligare förklarat att en eventuell avstängningsventil på dagvattenledningen (till hamnens oljeavskiljare) måste, för att kunna användas vid eventuell olyckshändelse, monteras på ledningen utanför det område inom vilket verksamheten bedrivs och som bolaget förfogar över. Där är det hamnen som bestämmer. Diskussioner pågår med hamnen om detta är möjligt och lämpligt att installera en sådan avstängningsventil. Det finns i övrigt en möjlighet att undvika att eventuella släckkemikalier m.m. når hamnens oljeavskiljare genom att vid en eventuell olyckshändelse stoppa pumpningen i den pumpgrop som föregår hamnens oljeavskiljare.

Beträffande länsstyrelsens villkorsförslag nr 2 angående hantering av produkter och avfall anför bolaget följande. Det farliga avfallet (filterrens) förvaras på hårdgjord

yta i transportgodkända emballage. Övrigt farligt avfall förvaras i cisternerna. Kemikalier förvaras på invallat område inomhus. Vid huvudförhandlingen har bolaget närmare beskrivit hur filterrenset – ett avfall som är delvis flytande – förvaras. Bolaget har därvid framhållit att den nuvarande förvaringen innebär mycket liten risk för läckage, men att bolaget ändå är berett att uppfylla länsstyrelsens krav på förvaring inom invallning och under tak.

Beträffande länsstyrelsens krav på att miljödomstolen ska ta ställning till om utlevererad olja är produkt eller avfall samt länsstyrelsens villkorsförslag nr 7 angående kontroll av den spillolja som levereras från anläggningen anför bolaget följande. Bolaget anser att den konverterade eldningsoljan är en produkt. De kunder som bolaget har ställer minimikrav på den konverterade eldningsoljan gällande metallinnehåll, PCB, svavel, flampunkt, m.m. utifrån sina kunders krav samt sina tillstånd. Vid huvudförhandlingen har bolaget uppgivit att ett villkor med innebörden att den konverterade oljan skall levereras endast till mottagare som har tillstånd att förbränna sådan produkt kan accepteras.

Beträffande länsstyrelsens villkorsförslag nr 13 angående provotidsutredning för processvattnet anför bolaget följande. Med de försök som bolaget har gjort har det visat sig vara möjligt att reducera de toxiska effekterna på vattnet. Bolaget har inget att erinra mot att utreda vad som är toxiskt och om ytterligare reningssteg kan minska halterna av dessa substanser. Bolaget motsätter sig provotid. Om provotid sätts med provisoriska villkor yrkar bolaget på att de provisoriska villkoren gäller fram till nytt beslut meddelats, även om det är efter provotidens slut.

Bolaget har inget att erinra mot att villkoren samordnas med villkoren för Svensk Smörjoljeåtervinning AB enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

Beträffande miljö- och hälsoskyddsnämndens åsikt att allt processavloppsvatten ska renas på plats har bolaget följande kommentar. Bolaget anser att ett åläggande att rena allt vatten är orimligt. Det skulle innebära att bolaget inte får skicka vatten för extern behandling vid stora inflöden av vatten och vid service/haverier i den egna vattenreningsanläggningen. Lagring av vatten under en längre tid kan medföra luktproblem. Bolagets ambition är att processvattnet till största delen skall renas vid anläggningen.

Verkställighetsförordnande

Bolaget yrkar att tillstånd för verksamheten tillsammans med de yrkade villkoren meddelas omgående samt att beslutet förenas med verkställighetsförordnande.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Av miljökonsekvensbeskrivningen och vissa kompletteringar framgår bl.a. följande.

Planförhållanden

Verksamheten kommer att förläggas inom Västerås Hamn. Området är avsett för lagring av olja enligt stadsplanen. Närmaste grannar utgörs av oljebolag och mindre

industrier. Närmaste bostadsbebyggelse ligger på ett avstånd av ca 200 m från anläggningen.

Alternativ lokalisering

Någon alternativ lokalisering är inte aktuell då bolaget idag bedriver aktuell verksamhet på platsen.

Nollalternativ

Om inte det sökta tillståndet beviljas uppkommer ett större transportarbete totalt sett då det idag fraktas stora mängder spillolja från Mälardalen till exempelvis Halmstad, Östersund och Luleå.

Recipient förhållanden

Utsläpp av renat processvatten görs till Mälaren via dagvattennätet.

Bolaget har valt att granska tre av varandra oberoende undersökningar som belyser tillståndet för Mälaren vid och omkring utsläppspunkten för bolagets renade processvatten. Materialet är underlag för bedömning av vilka effekter som utsläppet av processvatten till Mälaren kan få för fiskarter, ynglingsplatser, reproduktion och andra tänkbara organismer i närområdet.

Följande undersökningar har granskats:

1. "Översiktlig miljöteknisk undersökning av Nynäs AB:s depå Västerås hamn" (rapporten är sammanställd av Jordmiljö Nordic AB),
2. "Sedimentkvalitén utmed farleden i Västeråsfjärden (Examensarbete vid Mälardalens högskola 2004),
3. "Miljöövervakning i Mälaren 2004" (rapporten är sammanställd av ALcontrol. Rapporten finns i sin helhet på <http://www1> .

Utdrag ur Nynäs rapport

Undersökningen vid Nynäs AB:s depå i Västerås genomfördes 2004 med bl.a. provtagning av sedimentet i Mälaren utanför anläggningen, där dagvattenledningen mynnar ut som transporterar det renade processvattnet från Svensk Oljeåtervinning AB. Ett sedimentprov togs utanför utloppet för dagvatten/OFA och ett togs vid kajen. Enligt rapporten var sedimenttillgången ojämn och flera försök fick göras för att få upp tillräckligt med sediment. Sedimentet var bitvis missfärgat och oljefilm konstaterades på det vatten som följde med upp vid provtagningen. Petroleumprodukten bedömdes vara löst bunden till sedimentet eftersom den löstes i vatten när sedimentet föll sönder då det lyftes upp. Analysresultaten visade på förhöjda värden av petroleumväten vilket bedömdes härstamma från diesel/eldningsolja.

Utdrag ur "Sedimentkvalitén utmed farleden i Västeråsfjärden"

Undersökningen omfattar ett antal provpunkter utmed farleden. I varje punkt har vattenkemiska analyser, sedimentanalyser och bottenfaunaundersökning gjorts. Två av provpunkterna i undersökningen är belägna i hamnen ("lokal 1" och "lokal 2"). Lokal 2 är beläget strax utanför Nynäsdepån/utsläppspunkten för det renade pro-

cessvattnet. Bottenfaunan vid lokal 1 var mycket liten. Sedimentet var mycket hårt och det antas bero på de vattenrörelser som fartygen åstadkommer och de rensningsarbeten (muddring) som bedrivits i hamnområdet på senare tid. Rensningen kan ha påverkat befintligt bottenfauna med förändrade levnadsförhållanden för organismerna och deras förmåga att etablera sig och reproducera sig i provlokalen. Lokal 2 var även den artfattig, av samma anledning som lokal 1.

Mätningar i punkterna, lokal 1 och lokal 2, visar på syrgashalter på mellan 8,9-14,4 mg/l. Kväve och fosfor förekommer i höga halter respektive mycket höga halter.

I rapporten görs bedömningen att med undantag från lokal 1 och 2 är tillståndet i bottensedimentet relativt gott och metallbelastningen har minskat sedan 1990. Det finns gott om levande organismer i sedimentet och någon bottendöd existerar inte.

Utdrag ur "Miljöövervakning i Mälaren"

Analysen som har gjorts under 2004 av Mälarens vattenvårdsförbund visar att syrehalten i Västeråsfjärden har ett medelvärde på 10,7 mg/liter på 0,5 m djup och 10,3 mg/l på 8 m djup. Västeråsfjärdens bottenvatten hade ett årslägstavärde på 8 mg/l vilket bedöms som syrerikt tillstånd. Miljö kvalitetsnormen är >7 mg/l. Mätningar från tidigare år visar även de på syrgashalter överstigande 7 mg/l. I hela Mälaren var årslägstavärde pH-värde 6,8 eller högre, vilket bedöms som nära neutralt. Buffertkapaciteten var mycket god. Vattnet var oskiktat (cirkulerande). Halten av organiska ämnen (TOC) bedömdes som måttlig hög. Ammoniumhalten var låg i Västeråsfjärden och halten av kväve och fosfor var hög.

Syrehalt i direkt anslutning till utsläppspunkten

Den 31/8 tog bolaget ett eget prov i direkt anslutning till där dagvattenavloppet mynnar ut i Mälaren. Provet togs ca 1 m under ytan och uppvisade en syrehalt på 10,2 mg/l och en syremättnad på 11,2 %.

Sammanfattning över tillståndet för Mälaren omkring utsläppspunkten Undersökningarna har påvisat att förekomsten av organismer i sedimentlagren invid hamnen är begränsat. Troliga orsaker är rensningsarbeten (muddring) som har gjorts i hamnen och de rörelser som fartygens propellrar orsakar, påverkar bottensedimentet.

Bolaget gör den bedömningen, utifrån gjorda undersökningar, att området utanför utsläppspunkten ej är ett reproduktionsområde för fisk och andra vattenorganismer. Bolaget gör även den bedömningen att de rester som finns kvar i processvattnet bryts ner snabbt i och med att syrehalten i vattnet är relativt hög. Bolaget har vid tidigare undersökningar visat att processvattnet är lättnedbrytbart och att vattnet efter nedbrytning är lågttoxiskt.

Undersökningar visar att vattnet i Mälaren är eutrofierat (övergött). Analyser på utgående processvatten från Svensk Oljeåtervinning AB visar att bidraget av fosfor är litet.

Råvaror och kemikalier

De kemikalier som används är till största delen för tvätt av vattenreningsanläggningar, rengöring och pH-justering av processvattnet.

Kemikalieförbrukningen vid 9000 ton spillolja:

Kemikalie	Användningsområde	Årsförbrukning	Hälso- och miljöskadlighet
Saltsyra 9%	UF/RO Tvätt	400 kg	Frätande
NaOH	pH justering	2000 kg	Starkt frätande, skadligt för vattenmiljön
KVMR10	UF/RO Tvätt	200kg	Frätande/Ej miljöfarligt
Xylen	Laboratoriet	60 l	Farligt vid inandning och hudkontakt, Brandfarligt, giftigt för vattenorganismer
Kallavfettning	Rengöring	300 l	Hälssofarlig, Brandfarligt/Giftigt för vattenorganismer

Alla kemikalier förvaras inom låsbart område och är invallade för att ett eventuellt läckage inte skall nå omgivningen.

Transporter

Transporter av spillolja, konverterad olja och processvatten sker med tankbil. Möjlighet finns att ta emot olja med järnväg efter vissa ombyggnationer och upprustning av järnvägsspår. Med ett tillstånd som ger möjlighet att hantera större mängder spillolja kan det bli intressant att leverera ut den konverterade oljan med båt och/eller järnväg.

Transporterna kommer att öka lokalt, på Sjöhagsvägen och Cisterngatan men totalt minskar transporterna, räknat per ton km, om oljan behandlas i bolagets anläggning än de alternativ som finns i bl.a. Halmstad, Luleå och Östersund. Beräkning på transportarbete finns.

Energi

För behandling av oljan används miljövänlig fjärrvärme, som har sitt ursprung från biobränslen. Elförbrukningen är hänförlig till pumpar och vattenreningsutrustning.

	Förbrukning av energi under 2004	Uppskattad vid 35000 ton
Fjärrvärme	668 MWh	2000 MWh
El	122MWh	400 MWh

Förbrukningen av energi kommer att öka med en större mängd spillolja som skall hanteras. Med det system av cisterner som ligger inom samma cistern gör att spill-

värme tas tillvara från angränsande cisterner och på så sätt sparas energi. Arbete med att minska energiförbrukningen pågår kontinuerligt.

Bolaget har i komplettering redovisat följande beträffande elenergi och fjärrvärme.

Elenergi

Elenergi används för drift av pumpar, vattenreningsanläggningar, kompressor, kontorsutrustning och belysning. Vattenreningsutrustning och pumpning av olja/vatten är de största förbrukarna av elenergi.

Pumpning av olja/vatten till/från cisterner kan inte minskas utan är helt beroende av den mängd olja som tas emot för behandling. Den minskning som kan göras är vid mottagning av olja genom att lastbilarna lossar oljan med egen pump istället för med bolagets el-pump. Ur miljösynpunkt är det ett sämre alternativ.

Utrustningen för rening av vatten (ultrafiltrering och omvänd osmos) tvättas när kapaciteten sjunker för att minska energiförbrukningen per behandlad enhet.

Generellt släcks belysning när ingen vistas i utrymmet och kontorsutrustningen (datorer) stängs av nattetid.

Fjärrvärme

Som en del av spilloljebehandlingen värms oljan med fjärrvärme. Förbrukningen journalförs dagligen. Sammanställning görs för att följa upp energiförbrukningen per behandlad enhet (kWh/ton).

Spilloljan värms till vissa temperaturer för att avskiljningen av vatten skall fungera. Intrimning av anläggningen har gjorts (och görs kontinuerligt) för att processen skall fungera optimalt vad gällande energiförbrukning (temperatur vid behandling) och behandlingsresultat. Vid för låga temperaturer fungerar inte behandlingen.

Som en del av miljöarbetet valdes fjärrvärme för att värma cisternerna vid etableringen av verksamheten för att minska miljöpåverkan från energianvändningen. Vid tidpunkten för etableringen var fjärrvärmens ca 50 % dyrare per kWh än elenergin.

Framställning av fjärrvärme görs till ca 60 % av biobränslen

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker från följande källor.

1. Transporter till anläggningen.
2. Råvaror (viss avdunstning av vatten och kolväten).

Lossning av spilloljan och lastning av konverterad olja och process vatten sker till största delen med egen pump. Detta ger möjlighet för lastbilar att stänga av motorn under lastning och lossningen. För de lastbilar där det krävs lufttryck Lär att ventiler skall gå att manövrerar finns tillgång till tryckluft. Lossningen sker i ett slutet system och den luft som släpps ut är från den cistern där varan fylls på. Bolagets beräkning är att utsläppen av kolväten blir max 1 100 kg per år vid de sökta kvantiteterna. Mottagningscisterner och behandlingcisterner är sammankopplade. Vid

pumpning mellan dessa släpps ingen luft ut vilket håller nere kolväteutsläppen väsentligt. Lagercistern är försedd med tryckvakuumventiler för att undvika att det uppstår luktproblem.

Några beräkningar på de utsläpp som härrör från transportererna är inte gjorda med motivering att oavsett om spilloljan behandlas av bolaget eller andra konkurrerande verksamheter så finns det ett transportarbete. Bolaget hänvisar även till domslut från högsta domstolen mål T2223-03, där upphävs kravet på utredning om transporterernas miljöpåverkan.

Utsläpp till vatten

Utsläpp till vatten består av renat vatten som uppstår vid behandling av spilloljan. Vattnet genomgår flera reningssteg med bl.a. ultrafiltrering och omvänd osmos innan vattnet släpps till recipient, Mälaren.

Beträffande det behandlade vattnets egenskaper med avseende på toxicitet, persistens och bioackumulerbarhet har flera tester gjorts. Resultaten visar att vattnet är toxiskt före nedbrytningsförsöken men lågtoxiska efter nedbrytningsförsöken, vattnet är lättnedbrytbart samt halterna av potentiellt svårnedbrytbara ämnen är låga.

Lyckade försök har gjorts för att komma tillrätta med att vattnet efter rening är högtoxiskt. Med den metod som används kan toxiciteten minska från hög till medeltoxiskt.

Med en beräknad mängd vatten på 15000 ton per år blir de årliga utsläppen enligt följande:

Parameter	Nuvarande riktvärde (mg/l)	Utsläpp (kg/år)
COD	1000	15000
Bly	0,02	0,3
Zink	0,03	0,45
Kadmium	0,002	0,03
Krom	0,02	0,3
Nickel	0,05	0,75
Koppar	0,05	0,75
Fosfor	5	75
Olja*	2	30

* Summan av opolära alifatiska och aromatiska kolväten

Buller

Buller från verksamheten härrör till största delen från transporter till och från anläggningen. Den ökning av trafik som den sökta verksamheten kommer att generera, påverkar bullermiljön, men inte i en sådan omfattning att det innebär någon olägenhet för kringboende. Transportvägarna till och från bolagets anläggning passerar

inte nära någon bostadsbebyggelse. Antalet bilar kommer att vara 7-9 stycken per dag vid sökt mängd.

Avfall

Från verksamheten uppkommer fyra sorters farligt avfall, avskilt vatten från den behandlade oljan, filterrens, oljehaltigt avfalls såsom trasor och handskar samt oljeslam från cisternrengöringar. Avfallet är klassat som farligt avfall. Avfallet, förutom det som behandlas, skickas till av myndighet godkända behandlingsanläggningar. Nedanstående mängder är baserade på en mottagen mängd av ca 9000 ton per år.

Avfall	EWC	Mängd, nuvarande tillstånd	Uppskattad mängd, sökt tillstånd
Filterrens	200126	2,2 ton	Ca 8 ton
Avdragsvatten	161001	2500 ton	3000 ton
Behandlat vatten		2500 ton	12000 ton
Slam	130502	45 ton	70 ton

Mängden slam varierar beroende på rengöringsintervall för cisterner.

Förvaring farligt avfall

Filterrens och övrigt oljehaltigt avfall förvaras i behållare som är placerade på hårdgjord yta. Övrigt avfall finns i cisterner.

Verksamhetens effekter på hushållning med naturresurser

Energi

Systemet med cisterner som är byggda tillsammans är ett energieffektivt sätt att behandla spilloljan. Anläggningens placering medför att det totalt sett blir ett mindre transportarbete och mindre förbrukning av ej förnyelsebar energi i form av dieselolja till lastbilstransporter än om oljan behandlas vid andra anläggningar.

Verksamhetens effekter på miljö och hälsa

Mark

All hantering av oljan kommer att ske på hårdgjord yta som är ansluten till egen oljeavskiljare som i sin tur är ansluten till Mälarhamnars OFA system och oljeavskiljare. Några effekter på mark ska inte den sökta verksamheten ge upphov till.

Bolaget har härutöver i komplettering redovisat följande. Bolaget hanterar samma typ av produkter som tidigare verksamheter men med de skyddsåtgärder som är vidtagna, (spillplattor, dropplåtar, hårdgjorda ytor etc.) skall inte bolagets verksamhet öka på de föroreningar som redan finns inom området. Temperaturhöjningen under cisternerna till följd av uppvärmning av oljan bedöms vara begränsad. Oljan värms till max 55°C. Bolaget har varit i telefonkontakt med SWECO VIAK och enligt deras bedömning bör höjningen av temperaturen inte bli mer än några grader under cistern och påverkan på föroreningarna bedöms därför bli ringa.

Luft

Utsläppen till luft av kolväten bedöms vara mycket små och bedöms inte ha någon påvisbar påverkan på luftkvaliteten. Den beräknade mängden kolväten som kommer att släppas ut uppgår till max 1 100 kg/år.

Vatten

Vattnet som behandlats och som släpps till recipient har testats på förekomsten av bioackumulerbara ämnen, toxicitet, nedbrytbarhet och metaller. Tester som har gjorts visar att resterna är lättnedbrytbara och att vattnet är lågtoxiskt efter nedbrytning. Förekomsten av bioackumulerbara ämnen är låga liksom metallhalterna. Resultaten från undersökningarna redovisades inför fastställande av slutliga villkor för behandlat processvatten.

Egna försök har visat att det går att minska toxiciteten från hög- till medel toxiskt med den metod som används. Med de undersökningar som har gjort på det behandlade vattnet bedömer bolaget att påverkan på recipienten Mälaren blir liten med den belastning som den sökta verksamheten kommer att ge upphov till.

Natur och Kulturmiljö

Den planerade verksamheten kommer att lokaliseras till en plats som är avsedd för mellanlagring och omlastning av olja och där lagring av olja har skett de senaste 50 åren.

Riskbedömning

Brand

I anläggningen kommer klass 3 varor att lagras. Spilloljan som kommer att hanteras har en flampunkt över 55°C (Prov tas vid ankomst). Bolaget har tillstånd att hantera brandfarlig vara.

Bränder i oljecisterner släcks med skum som förs in i cistern med hjälp av skumförföringsledning. Lagercistern är försedd med denna anordning. Samtliga cisterner, som används, är besiktigade och godkända vilket ska säkerställa att cisterner är i gott skick så att en cistern inte rämjar.

Personalen har genomgått brandskyddsutbildning som anordnats av Brandförsvärsföreningen Västmanland.

En risk för att något ska inträffa är om anläggningen blir utsatt för sabotage vilket kan leda till att stora mängder olja rinner ur cistern. Området är inhägnat och delar av området täcks av bevakningskameror.

Överpumpning

De cisterner som används är försedda med högnivå- och överfyllnadslarm som larmar vid hög nivå. När överfyllnadslarmet har löst ut stannar alla pumpar inom anläggningen.

Lastning/Lossning

Risker vid lastning/lossning är spill/läckage. All lossning och lastning sker på hårdgjord yta. Eventuellt spill/läckage kommer att avledas till oljeavskiljare som finns

inom området. Oljeavskiljaren är i sin tur ansluten till hamnens OFA system och dess oljeavskiljare.

Bolaget har gjort en riskanalys (grovanalys/ what if analys) med hjälp av extern konsult, där riskerna har identifierats samt bedömts ur sannolikhets- och konsekvenssynpunkt.

Bolaget har härutöver i komplettering redovisat följande.

Mängd spillolja som verksamheten har för avsikt att lagra samtidigt
Svensk Oljeåtervinning planerade verksamhet omfattas inte av Förordning (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Spilloljan kan innehålla små mängder motorbensin som omfattas av del 1 i bilagan, farliga ämnen, men den lägre kravnivån ligger här på 5000 ton. Svensk Oljeåtervinning kommer bara att lagra brandfarlig vätska klass 3 enligt lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Brandfarlig vätska klass 3 omfattas inte av del 2 i bilagan, särskilda kategorier av farliga ämnen.

Den största mängd behandlad olja (mottagen mängd = behandlad mängd) som kommer att lagras vid ett och samma tillfälle uppgår till ca 20 000 ton.

Minska sannolikheten för olycka

Anläggningen avsynas visuellt varje arbetsdag för att upptäcka eventuella skador eller läckage. Slangar och kopplingar kontrolleras två gånger per år. Vattenreningsutrustningen kontrolleras dagligen och kontrollerna journalförs. Lossning med egen pump gör att risken för olycka minskar. Alla cisterner är utrustade med högnivå- och överfyllnadslarm för att hindra att överspolning av cistern inträffar. Funktionskontroll av larm görs en gång per år och journalförs. Alla cisterner och rörledningar är kontrollerade och godkända av ackrediterat kontrollorgan. Som en del av mottagningskontrollen testas flampunkten på oljan för att säkerställa att flampunkten överstiger 55°C.

Riskanalys har gjorts för anläggningen tillsammans med utomstående konsult. Genomgång av risker görs varje år och med konsult vart tredje år.

Minska konsekvenserna av olycka

Överpumpning

Övre delen av mottagningscisternerna fungerar som en invallning som rymmer ca 120 m³ om en cistern skulle bli överfylld. Det motsvarar ca 35 minuters pumpning med samtliga pumpar på anläggningen innan oljan rinner över.

Slangbrott/läckage

All lossning och lastning sker på hårdgjord yta. Alla ventiler är försedda med spillplatta som samlar upp ett eventuellt läckage. Samtliga hårdgjorda ytor (mottagningsplatta, körytor och spillplattor) är anslutna till egen oljeavskiljare som i sin tur är ansluten till oljehamnens oljeavskiljare via OFA systemet. (Oljeförorenat avloppsvatten). Att stänga av ledningen till hamnens oljeavskiljare vid ett större utsläpp, vore kontraproduktivt då hamnens oljeavskiljare har buffertkapacitet på 750 m³ för att klara av en större momentan belastning.

Det finns inga dagvattenbrunnar inom området som inte är anslutna till OFA systemet. De avlopp som är anslutna till dagvattennätet är regnvatten från tak och utgående processvatten.

Brand

Anläggningen är utrustad med brandlarm som är kopplat till bevakningsföretag.

Vid en eventuell brand kommer inte vatten att användas för släckning utan det är skum som är aktuellt. Beredskapen vid brand består av handbrandsläckare som klarar mindre bränder. Större bränder bekämpas av dem som har utrustning och kunskap, räddningstjänsten.

Miljö kvalitetsmål

De femton miljömålen har kommenterats utifrån hur den sökta verksamheten eventuellt kan påverka målen.

Begränsad klimatpåverkan

Verksamheten påverkar målet genom att de transporter som uppkommer av verksamheten och dess utsläpp av växthusgasen CO₂. Vid lossning och lastning används egna pumpar vilket gör att bilarna inte behöver gå på tomgång.

Frisk luft

Vid lossning och lastning kommer luft att pressas ur cisterner vilken innehåller kolväten. De beräknade mängderna kolväten per år uppgår till max 1 100 kg. Lagercistern är försedd med tryckvakuums ventil för att förebygga luktproblem.

Bara naturlig försurning

Den sökta verksamheten bidrar med utsläpp av försurande ämnen genom transporter till och från anläggningen i form av utsläpp av kväveoxider. Transporterna kommer att öka lokalt men regionalt blir transporter arbetet mindre.

Giftfri miljö

Det avfall som verksamheten kommer att ge upphov till, kommer att hanteras på ett sådant sätt att några utsläpp inte skall ske som kan skada människors hälsa och miljö eller skada den biologiska mångfalden.

Ingen övergödning

Det renade vattnet innehåller små mängder fosfor som bidrar till övergödningen. Med ett riktvärde på 5 mg/l motsvarar det maximalt 75 kg/år.

Levande sjöar och vattendrag

Skyddet som finns vid ett eventuellt läckage bedöms vara av sådan art att det hindrar utsläpp att nå sjöar och vattendrag.

Grundvatten av god kvalitet

All hantering sker på hårdgjord yta vilket förhindrar att spill förorenar grundvatten.

Följande miljömål berörs inte av den sökta verksamheten:

Skyddande ozonskikt
Söker strålmiljö
Hav i balans samt levande kust och skärgård
Myllrande våtmarker
Levande skogar
Ett rikt odlingslandskap
Storslagen fjällmiljö
God bebyggd miljö

Miljökvalitetsnormer (redovisat i komplettering)

Nedan är de tre miljökvalitetsnormer, MKN för utomhusluft, MKN för fisk- och musselvatten och MKN för omgivningsbuller som finns kommenterade utifrån den sökta verksamheten.

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft

De beräknade maximala 1100 kg kolväten som verksamheten kommer att släppa ut per år ska jämföras med utsläppen från övrig verksamhet i Oljehamnen.

Följande tabell är över kolväteutsläpp från de verksamheter som hanterar petroleum - produkter.

Källa	OKQ8	Nynäs Petroleum	Preem	Svensk Oljeätervin- ning AB	Totalt
Totalt kolväteemissioner (ton/år)	32*	17*	20*	1,1	70,1

* Uppgifter från tillståndsansökan för OKQ8 AB mars 2001

Enligt den utredning som OKQ8 gjorde i samband med sin tillståndsansökan med avseende på hur luftkvaliteten påverkas av de diffusa utsläppen från verksamheten kommer inte miljökvalitetsnormerna (MKN) att överskridas för bensen, toluen och xylen enligt de spridningsberäkningar som har gjorts. Vid undersökningen har MKN för bensen $2,5\mu\text{g}/\text{m}^3$ används vilket nu är fastställt till $1\mu\text{g}/\text{m}^3$. Trots denna ändring klaras MKN även i den absoluta närheten av Oljehamnen. De högst beräknade värdet uppgick till $0,8\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Om man antar att innehållet av bensen, toluen och xylen från den mottagna spilloljan är samma som för bensin (i verkligheten är troligen förekomsten av bensen, toluen och xylen mycket lägre), motsvarar bolagets utsläpp ca 1,5 % av de totala utsläppen från petroleum hanteringen i Oljehamnen. Utifrån dessa antagande bedömer bolaget att MKN inte kommer att överskridas.

Miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten

Bolaget har i redovisat uppgifter som enligt bolaget visar att miljökvalitetsnormerna inte överskrids beträffande temperatur, upplöst syre, pH, mineraloljebaserade

kolväten och zink. När det gäller fenolföreningar, ammoniak, ammonium och restklor uppges att inga mätningar har gjorts. I rapport från Mälarens vattenvårdsförbund anges dock att ammoniumhalten är låg.

Miljö kvalitetsnormer för omgivningsbuller

Bolaget bedömer att MKN inte kommer att överskridas för omgivningsbuller. All processutrustning finns inomhus och transporter till och från anläggningen passerar inte i direkt anslutning till bostadsbebyggelse.

SYNUNKTER

Fiskeriverket

Fiskeriverket anser att bifogat analysunderlag avseende processvattnets innehåll av olika parametrar (giftighet), inte är tillräckligt för att kunna ta ställning till miljöeffekterna av en utökad verksamhet.

Uppdaterade uppgifter saknas för halter och mängder av olika parametrar i orenat processvatten, i processvatten efter rening med ultrafilter och i processvatten efter rening med omvänd osmos, samt de olika reningsstegens avskiljningsgrad (enskilt och totalt). De uppgifter som redovisas är från år 2002 och 2003.

Om miljödomstolen väljer att bevilja tillstånd till utökad verksamhet yrkar Fiskeriverket på att bolaget åläggs, att inom en provotid på två år

- kvantifiera det renade, utgående processvattnets innehåll av toxiska, svårnedbrytbara och bioackumulerbara substanser (kemiska, biologiska karakteriseringar etc.),
- kartlägga det renade, utgående processvattnets egenskaper avseende effekter på för recipienten relevanta organismgrupper, samt
- genom ytterligare behandlingsmetoder minimera det renade, utgående processvattnets innehåll av toxiska, svårnedbrytbara och bioackumulerbara substanser. Målet bör vara att processvattnet inte ska vara toxiskt när det släpps ut i Mälaren.

Provotiden bör även omfatta mätning och kvantifiering av bolagets utsläpp till luft av kolväten, utsläpps begränsande åtgärder samt förslag till villkor. Analys bör ske av ingående parametrar, bl.a. PAH-föreningar (varav ett flertal är cancerogena) etc.

Fiskeriverket anser att minst följande villkor bör fastställas för en utökad verksamhet:

- Verksamheten ska drivas så att ett minimum av utsläpp av oönskade/ miljöskadliga ämnen sker till recipienten. Reningsanläggningar och kontrollprogram (analysprogram) ska finnas i tillräcklig omfattning för att säkra att inga skadliga rester av kemiska produkter belastar recipienten (Mälaren).
- För utgående, renat processvatten till Mälaren bör riktvärden som månadsmedelvärden och gränsvärden för årliga totalutsläpp (i kg eller ton) anges för minst parametrarna bly, kadmium, koppar, krom, nickel, zink, COD, fosfor, mineralolja och pH. För ett aktivt utsläpps begränsande arbete, är det viktigt att de

gränsvärden som sätts för årliga totalutsläpp sätts lägre än summan av de månadsvisa riktvärdena.

- Gränsvärdet för den årliga utsläppsmängden av COD i utgående, renat processvatten bör sättas lägre än 15000 kg/år.
- Riktvärdet för halten av olja (mineralbaserade oljor) i utgående, renat processvatten bör sättas till ≤ 1 mg/l (de av bolaget redovisade analyserna på utgående, renat processvatten visar på halter < 1 mg/l). Gränsvärdet för utsläpp i kg mineralolja per år bör nedjusteras till ≤ 15 kg/år.
- Utgående, renat processvatten får inte innehålla påvisbara mängder av aromatiska oljeföreningar.
- Produkter eller avfall som innebär risk för förorening av mark, ytvatten, grundvatten, spill- eller dagvatten ska hanteras (vid lastning/ lossning, lagring etc.) så att spill eller läckage undviks, kan fångas upp och inte orsakar skada eller olägenhet för miljön.
- Spill av produkt eller avfall ska omgående samlas upp och tas om hand.
- Samtliga cisterner/ lagringstankar/ fabrikslokaler ska vara invallade. Invallningen ska rymma minst hela volymen av den största cisternen inom invallningen + 10 %.
- Spillsystemet bör vara uppbyggt på ett sådant sätt (ex. vis uppsamlingsrännor, invallningar etc.) och kontrolleras enligt sådana rutiner (åtgärder vid larm, etc.) och med sådan teknik att utsläpp till recipienten av spill minimeras. Driften av verksamheten bör i de olika stegen vara optimerad för minsta möjliga spill till recipienten.
- Avspolning av fordon och annan maskinutrustning får endast ske på plats utrustad med sediment- och oljeavskiljare, ansluten till kommunalt spillvattennät.
- Dagvatten ska ledas genom olje-/slamavskiljare/oljefälla innan det leds ut i recipienten. Avstängningsventiler bör finnas på utgående dagvattenledningar. Halterna av olja (mineralbaserade oljor) i utgående vatten ska som riktvärde hållas ≤ 1 mg/l.
- Släckvatten ska omhändertas, behandlas och renas så att skador på vattenmiljön undviks.

Bedömningar för yttrandet

Mälaren och de nedersta delarna av dess tillflöden hyser 35 fiskarter, varav ett flertal finns med bland artdatabankens rödlistade arter. Mälaren utgör ett område av riksintresse för yrkesfisket.

Bifogade EGOM- och PBS-analyser från år 2003 visar att processvattnet innehåller 0,68 mg/l av potentiellt bioackumulerbara substanser, en relativt hög halt enligt Fiskeriverket. Fiskeriverket anser att utsläpp av processavloppsvatten i princip endast kan ske utan risk för långsiktiga olägenheter om tungmetallhalterna understiger alternativt inte överstiger motsvarande jämförvärden för naturliga, ursprungliga halter i svenska vatten (NV, 2000). Skador av metaller vid måttligt förhöjda halter uppträder främst på organismer i nedre delen av näringskedjan, t ex växt- och djurplankton. Även reproduktionen av fisk är känslig för metallpåverkan liksom utvecklingen under de tidiga yngelstadierna (NV, 1999).

Mineral- och hydrauloljor består av en lång rad olika kemiska föreningar, vilka kan vara giftiga för vattenmiljön. Graden av giftighet skiljer sig beroende på organis-

mens ålder. Ägg- och larvstadier är mer känsliga än motsvarande vuxna individer. Oljornas giftighet är till stor del beroende av olika tillsatser och andelen aromatiska kolväten. Både akuta och långsiktiga effekter på organismer i vatten finns noterade för oljor vid redan låga halter (≤ 1 mg/l).

Fiskeriverket kan inte utesluta att, framför allt tidiga livsstadier av fisk och dess födounderslag påverkats negativt av utsläppen. Några egenskaper som gäller för de flesta tillsatta additiven till oljor är att de är svårnedbrytbara och har högre fördelningskoefficienter i oktanol/vatten. Det sistnämnda innebär att ämnena har en benägenhet att upplagras i fett, vilket i kombination med toxisk verkan gör att de kan orsaka skador på organismer under en längre tidsperiod.

Bolaget har ett antal cisterner för lagring av olja (brandfarligt). Fiskeriverket anser att läckage från cisterner med miljöfarligt innehåll bör undvikas genom aktiva åtgärder som täta stängbara ventiler i dagvatten brunnar, ledningar, invallning, dubbla cisternväggar, spillplatta/ -ränna, överfyllnadslarm, påkörningsskydd etc. De cisterner som används är försedda med högnivå- och överfyllnadslarm som larmar vid hög nivå. När överfyllnadslarmet har löst ut stannar alla pumpar inom anläggningen. För att förhindra att olja når mark och vatten vid ett läckage, sker all lossning och lastning på hårdgjord yta som är ansluten till egen oljeavskiljare.

En risk, ur vattenbiologisk synpunkt, med verksamheten är risken för olyckor som följd av att brandfarliga varor hanteras. Brand med omfattande släckningsarbeten kan leda till att släckvatten och därmed oönskade kemikalier, via bl.a. dagvattenledningar, transporteras ut i Mälaren. Ovanstående bör dock kunna förebyggas bl.a. genom avstängningsventiler på utgående dagvattenledningar. Bolaget bör även ha en plan och en kapacitet för omhändertagande av släckvatten.

Luftutsläppen består av emissioner från transporter till och från anläggningen och vid lossning, då kolväten trycks ut ur den cistern som lossning sker till. Mängden kolväten är beräknad till max 1100 kg per år vid sökt mängd. Vad gäller utsläpp av kolväten har inga mätningar gjorts på befintliga anläggningar. Fiskeriverket anser att detta bör göras.

Enligt bolagets analys föreligger transportvinster vid etablering av en behandlingsanläggning inom Västerås hamn avseende fartygssludge. Oljan kan behandlas lokalt istället för att skickas iväg. Fiskeriverket anser att så möjligen kan vara fallet. Bolagets beräkningar är dock otydliga och inte kompletta. Av handlingarna framgår inte hur mycket luftutsläppen (ton/år), vid nuvarande verksamhet och ansökt verksamhet kommer att öka alternativt minska (NO_x, svaveldioxid, partiklar etc.).

Fiskeriverket anser generellt att pH-värdet i utgående "avloppsvatten", till vattendrag och sjöar, som riktvärde bör ligga mellan 6,5-8, för att undvika biologiska skador. Om utspädningen är stor, snabb kan dock ett övre värde på pH 9 accepteras.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser liksom vid den tidigare tillståndprocessen att behandlad mängd spillolja är detsamma som mottagen mängd (vattenförorenad olja och oljeförorenat vatten).

Länsstyrelsen anser att miljödomstolen skall reglera hur mycket spillolja (både obehandlad och behandlad) som samtidigt får lagras vid verksamheten. Den lagrade mängden avgör huruvida verksamheten omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Seveso-II-lagen), vilket inte framgår av ansökan.

Fastigheten där verksamheten bedrivs är konstaterat förorenad. Bolagets behandlingsteknik går dels ut på att värma spilloljan och därigenom avlägsna föroreningar. Genom uppvärmningen av spilloljan kan även temperaturen i marken under cisterner höjas och därmed öka spridningsförutsättningarna för de föroreningar (främst olja) som finns i marken. Eftersom verksamheten hanterar samma typ av produkter som återfinns i markföroreningen kan det uppstå problem att vid avslutande av verksamheten avgöra om den då rådande markföroreningen uppstått under bolagets verksamhetstid eller om den härrör från tidigare verksamhetsutövare.

Lukt från anläggningen har inte varit något stort problem vid dagens produktionsvolym och hantering. Det förekommer dock klagomål på lukt till Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen från boende i närliggande områden men dessa klagomål är ofta diffusa och är svåra att koppla till en enskild verksamhetsutövare. Länsstyrelsen anser ändå att det ska föreskrivas ett villkor för lukt likt det som finns i tillstånd i mål nr M 272-00.

Länsstyrelsen anser att riktvärdena för metaller i det utgående processvattnet generellt kan skärpas. Det finns i ansökan inga uppgifter om reningsresultat från anläggningen men av bolagets miljörapport för 2004 framgår att de flesta metaller ligger en till två tiopotenser under det gällande riktvärdet. Länsstyrelsen anser att syftet med riktvärdet annars går förlorat. Ett riktvärde skall kunna klaras vid normala driftförhållanden men det skall ändå motivera verksamhetsutövaren att ytterligare förbättra och driva anläggningen så att bästa möjliga reningseffekt nås. Bolaget har inte drivit anläggningen under så lång tid och därmed finns inte så lång erfarenhet av vilka utsläpp som är normala vid normal drift och det är därför svårt att ta ställning till vad som är lämpliga riktvärden. Länsstyrelsen anser dock att en skärpning av riktvärdena (flödesproportionellt månadsprov) och gränsvärdena för det utgående processvattnet skall föreskrivas enligt nedanstående tabell. De rikt- och gränsvärden som föreslås som villkorsvärden är fortfarande högt satta utifrån de uppgifter som Länsstyrelsen har tagit del av och kan säkerligen skärpas ytterligare.

Bolaget yrkar på förändrat villkor i förhållande till idag när det gäller pH-värde för det behandlade processvattnet. Som grund för sitt yrkande anges att den reningsteknik som används medför ett högre pH värde och att bolaget inte vill använda syra för att justera pH på utgående vatten. Vid en underhandskontakt med bolaget framgick att med den reningsteknik som används höjs pH-värdet till över 8 för att få ner toxiciteten. Länsstyrelsen anser att det föreslagna riktvärdet kan accepteras. Toxiciteten på det behandlade processvattnet är enligt ansökan medel- till lågttoxiskt när

det går ut från anläggningen. Länsstyrelsen anser att bolaget skall få ett utredningsvillkor där bolaget skall utreda vad i processvattnet som gör det toxiskt och om ytterligare reningssteg, ex biologisk behandling, kan minska toxiciteten.

Länsstyrelsen anser liksom vid den tidigare tillståndsprocessen att miljödomstolen bör ta ställning i frågan om den färdigbehandlade oljan skall betraktas som en produkt eller ett avfall. Detta har stor betydelse för de krav som kommer att ställas på mottagarna av den behandlade oljan, t.ex. via EU:s avfallsförbränningsdirektiv. Länsstyrelsen anser att för att oljan ska anses ha gått från avfall till produkt bör det finnas tydliga och lätt uppföljningsbara regler i tillståndet vad avser produktens innehåll. I förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning framgår att spillolja kan undantas från förordningen under vissa förutsättningar. Exempelvis får massinnehållet av polyklorerade aromatiska kolväten t ex polyklorerade bifenyler (PCB) eller pentaklorfenol (PCP) inte överstiga 2 milligram per kilogram. Länsstyrelsen anser därmed att det bör föreskrivas villkor om att verksamhetsutövaren kontinuerligt skall kontrollera föroreningsinnehåll och kvalitet på den spillolja som levereras från anläggningen. Eftersom detta inte är kontrollerat sedan tidigare är det lämpligt att mätfrekvens och parametrar tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen yrkar på att miljödomstolen upphäver tidigare meddelade tillstånd daterade den 10 december 2001 och den 23 september 2004 i dom M272-00. Länsstyrelsen föreslår att följande villkor skall gälla för verksamheten.

1. Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Kemiska produkter och farligt avfall skall hanteras på sådant sätt att spill eller läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Flytande kemikalier och flytande farligt avfall skall förvaras på tät, hårdgjord yta inom invallat område under tak. Invallningar skall med god marginal rymma den största behållarens volym. Ämnen som kan avdunsta skall förvaras så att risken för avdunstning minimeras.
3. Samtliga cisterner inom anläggningen som används av verksamhetsutövaren skall vara utrustade med överfyllnadsskydd och överfyllnadslarm. Larmet skall både ha ljud och ljussignal.
4. Buller från verksamheten får som riktvärde inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:
50 dB(A) dagtid, vardagar må-fre (07-18)
40 dB(A) nattetid, samtliga dygn (22-07)
45 dB(A) övrig tid
Momentana ljud mellan kl. 22.00 och 07.00 får högst uppgå till 55 dB(A).
5. Störande lukt får inte förekomma från anläggningen. Tillsynsmyndigheten får föreskriva mer detaljerade villkor såvitt avser lukt om detta visar sig nödvändigt.
6. Följande riktvärden (flödesproportionellt månadsprov) gäller för utgående processvatten.

	(mg/l)
Bly	0,01
Zink	0,01
Kadmium	0,001

Krom	0,01
Nickel	0,01
Koppar	0,01
COD	800
Fosfor	1
Olja (=summa av opolära alifatiska och aromatiska kolväten)	1
pH	6,5-9

Länsstyrelsen har vid huvudförhandlingen accepterat bolagets förslag till årliga gränsvärden för COD, fosfor och metaller. Bolaget enades då också med länsstyrelsen om begränsningsvärden för opolära alifatiska kolväten och aromatiska kolväten istället för de tidigare föreslagna begränsningsvärdena för olja, se bolagets villkorsförslag.

7. Bolaget skall fortlöpande och kontinuerligt kontrollera föroreningsinnehåll och kvalitet på den spillolja som levereras från anläggningen.
8. I samband med markarbeten skall bolaget avgöra behovet av markundersökningar samt anmäla upptäckt markförorening till tillsynsmyndigheten.
9. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall skall då tas om hand. Bolaget skall vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om det finns förorenade områden. Eventuell förorening som upptäcks skall efterbehandlas om den uppstått under bolagets verksamhetstid.
10. Varje år i miljörapporten skall bolaget lämna en redovisning till tillsynsmyndigheten om vad bolaget gjort för att minska energiförbrukningen samt minska miljöpåverkan från transporter till och från anläggningen.
11. Varje år i miljörapporten skall lämnas en redovisning till tillsynsmyndigheten om hur bolaget arbetar med att förse utgående varor med hälso- och miljöinformation om de farliga ämnen som ingår. Det skall också redovisas om det i verksamheten används kemikalier som enligt tillverkarna är cancerframkallande, arvsmassepåverkande, fortplantningsstörande, långlivade eller bioackumulerande. Om denna typ av ämnen används skall förslag lämnas på hur dessa ämnen kan utfasas.
12. Bolaget skall till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft, lämna in en redovisning av hur bolaget följer förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.
13. Bolaget skall under en provotid utreda vad i processvattnet som är toxiskt och om ytterligare reningssteg, ex biologisk behandling, kan minska toxiciteten.

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Svensk Oljeåtervinning AB avser att på fastigheten Västerås 2:84 utöka sin nuvarande verksamhet. På samma fastighet och med samma juridiskt ansvarig person som Svensk Oljeåtervinning AB ansöker Svensk Smörjoljeåtervinning AB om tillstånd för mellanlagring alternativt behandling av 999 ton förbrukad smörjolja enligt SNI-kod 90.005-1 eller 90.006-2. Tillstånd söks hos Länsstyrelsen i Västmanland. Miljö- och hälsoskyddsämnden anser att villkoren för de båda verksamheterna ska

samordnas för att underlätta bolagens egenkontroll samt tillsynsmyndigheternas kontroll. Jämför 16 kap. 8 § miljöbalken.

Bullervillkor ska även omfatta momentant ljud nattetid kl. 22-07, 55 dB(A), läge FAST.

Enligt muntliga uppgifter från bolaget räknar det med att med föreslagna gränsvärden för utsläpp till vatten vara tvungna att transportera bort ca en tredjedel för extern rening. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att allt processavloppsvatten ska renas på plats. Bolaget bör åläggas att själva ordna med en reningsprocess vid anläggningen som medger rening av processavloppsvattnet och som också innebär att behandlingen gör vattnet mindre toxiskt innan utsläpp till Mälaren.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att miljödomstolen bör villkora att bolaget till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter meddelad dom vunnit laga kraft redovisar hur bolaget avser att uppfylla kravet enligt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll. En särskild redovisning över hur effekterna på recipienten Mälaren ska bevakas bör redovisas.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Av handlingarnas framgår att bolaget har genomfört tidigt samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken med bl.a. Länsstyrelsen i Vestmanlands län, Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Västerås. Därefter har hållits informations- och samrådsmöte för kringboende och allmänhet, vilket möte var kungjort i ortspress samt hade skriftliga meddelanden om mötet tillställts de närmast kringboende, de närmast liggande företagen, Naturskyddsföreningen, Naturvårdsverket, Statens räddningsverk, Fiskeriverket och Mälarens Brand- och Räddningsförbund. Länsstyrelsen har därefter, den 10 september 2004, beslutat att den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Såvitt utredningen ger vid handen, bl.a. innehållet i kompletteringsskrift den 19 april 2005, synes kraven för utökat samråd vara uppfyllda. Bolagets har efter huvudförhandlingen kompletterat sin redovisning med uppgifter om recipientförhållanden och annan ytterligare information som kan ligga till grund för en bedömning av verksamhetens påverkan på recipienten. Miljödomstolen finner att den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen, tillsammans med dessa kompletteringar och vad som i övrigt framkommit i målet om verksamhetens miljöpåverkan, numera får anses uppfylla kraven i 6 kap. miljöbalken med avseende på såväl förfarandet som dokumentation och därför bör kunna godkännas.

Tillåtlighet

Med stöd av övergångsbestämmelsen till lagen om ändring av miljöbalken (2005:571) finner miljödomstolen att den från och med den 1 augusti 2005 är behörig att slutligt avgöra tillåtligheten ifråga om den typ av verksamhet som målet rör; detta gäller trots att målet anhängiggjorts före sagda datum.

Enligt gällande detaljplan för det aktuella området är det avsett att huvudsakligen disponeras för oljelagring och därmed sammanhängande ändamål. Bolaget har redovisat underlag som visar att utsläppen från verksamheten inte kommer att medföra att någon miljö kvalitetsnorm överträds. Hinder föreligger inte enligt 16 kap 4 § miljöbalken mot bifall till ansökan. Tillåtligheten av den sökta verksamheten har inte satts i fråga. Bolaget har lämnat uppgifter som ger tillräcklig grund för bedömningen att hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken iakttas. Miljödomstolen finner därför att bolaget skall lämnas sökt tillstånd till behandling av uppgiven mängd spillolja med de villkor och andra föreskrifter som anges i domslutet.

Länsstyrelsen har framfört krav att miljödomstolen i tillståndet skall reglera hur stor mängd olja totalt (både obehandlad och behandlad), som samtidigt får lagras vid anläggningen. Bolaget uppgivit att den mängd som vid ett och samma tillfälle kan komma att lagras vid anläggningen inte kommer att överstiga 20 000 ton. Bolaget har inte motsatt sig en reglering i tillståndet enligt länsstyrelsens förslag. Miljödomstolen finner att det i tillståndet bör införas en sådan reglering.

Samband med prövningen av Svensk Smörjoljeåtervinning AB:s ärende hos länsstyrelsen

Här noteras att Miljö- och hälsoskyddsnämndens i sitt yttrande framställt önskemål om en samordning av villkoren för verksamheten i förevarande mål med villkoren för verksamheten i tillståndsärendet hos länsstyrelsen angående Svensk Smörjoljeåtervinning AB. Inför huvudförhandlingen upptogs denna fråga, varvid hinder inte ansågs föreligga mot att låta förevarande mål avgöras före länsstyrelsens behandling av det nyssnämnda ärendet. Miljödomstolen åtog sig dock att underrätta vederbörande tillståndsenhet vid länsstyrelsen om en kommande dom i målet.

Villkor, prövotidsutredningar, prövotidsföreskrifter, delegation m.m.

Allmänt villkor

Bolaget har accepterat länsstyrelsens och Fiskeriverkets förslag till villkor om hur verksamheten skall drivas. Beträffande meningens om att ”reningsanläggningar skall finnas ...” i Fiskeriverkets förslag, gör miljödomstolen följande bedömning. Det har i målet framkommit relativt klart vilka typer av reningsåtgärder som bolaget har för avsikt att vidta. Det torde, i tillsynsarbetet, kunna uppkomma osäkerhet om vilka reningsanläggningar och kontrollprogram som krävs för att ”säkra att inga skadliga” kemikalierester kommer ut i recipienten. Mot den bakgrunden bedömer miljödomstolen att det allmänna villkoret bör utformas i enlighet med domslutet.

Utsläpp till vatten

Begränsningsvärden

Beträffande riktvärden för halter av COD, fosfor och metaller utom zink delar miljödomstolen länsstyrelsens bedömning. Bolaget har också accepterat länsstyrelsens förslag till riktvärde utom just för zink. Vad gäller zink accepterar miljödomstolen bolagets förslag med hänsyn till den av bolaget redovisade osäkerhet som föreligger beträffande vilka halter som kan åstadkommas med membranfilterreningen och att de totala utsläppsmängderna är jämförelsevis små. Beträffande gränsvärden accepterar miljödomstolen bolagets förslag, vilket också länsstyrelsen godtagit, bl.a. med

hänsyn till vad bolaget uppgivit om möjlig variation vad gäller den totala mängden avloppsvatten.

När det gäller kolväten synes Fiskeriverkets krav att det inte skall finnas påvisbara mängder i det behandlade processvattnet vara omöjligt att uppfylla. Miljödomstolen bedömer att de rikt- och gränsvärden för opolära alifatiska respektive aromatiska kolväten som länsstyrelsen och bolaget godtagit är rimliga. Med hänsyn till vad Fiskeriverket anfört beträffande det angelägna i att begränsa utsläppen av aromatiska kolväten utgår miljödomstolen dock från att bolaget i sitt arbete med att sköta och förbättra membranfilterreningen m.m. prioriterar avskiljningen av aromatiska kolväten.

Beträffande pH godtar miljödomstolen bolagets förslag, som också accepterats av Fiskeriverket och länsstyrelsen.

Toxicitet m.m.

Fiskeriverket och länsstyrelsen anser att frågan om avloppsvattnets toxicitet m.m. bör utredas ytterligare under en provotid och att åtgärder för att reducera toxiciteten bör vidtas. Miljödomstolen noterar att det framgår av utredningen att avloppsvattnet fortfarande, efter reningen med membranfilter, uppvisar en betydande toxicitet. Bolaget får dock, genom nedbrytningsförsök och i försöksbehandling genom luftinblåsning, anses ha visat att det med rimliga åtgärder går att reducera toxiciteten till acceptabla nivåer. Bolaget har också uppgivit att man avser att, med luftning eller på annat sätt, se till att toxiciteten minskar.

Enligt miljödomstolen är det alldeles klart att det finns behov av, och det är också rimligt att kräva, åtgärder i form av luftning eller annan behandling som minskar toxiciteten, åtminstone så mycket som åstadkommits i luftningsförsöken, innan avloppsvattnet släpps ut i recipienten. Det föreligger dock en viss osäkerhet beträffande hur behandlingen bör utformas.

Miljödomstolens uppfattning är dock att denna osäkerhet inte är att hänföra till sådan oprövad eller svårbedömd teknik att det framstår som oundgängligen påkallat med ett provotidsförfarande. Miljödomstolen finner istället att det är lämpligare och också rimligt att i villkor föreskriva att bolaget inom två år måste ha vidtagit toxicitetsreducerande åtgärder samt att det delegeras till tillsynsmyndigheten att närmare avgöra hur detta skall åstadkommas, i enlighet med vad som framgår av domslutet. Det förutsätts därvid att bolaget under denna övergångstid har en fortlöpande kommunikation med tillsynsmyndigheten beträffande resultat av de ytterligare undersökningar m.m. som bolaget behöver göra för att ta fram ett slutligt förslag till teknisk lösning.

Rening på plats

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det skall föreskrivas att allt processvatten skall renas på platsen. Bolaget har motsatt sig detta och anser att det i vissa lägen måste ha en möjlighet att skicka bort vattnet extern behandling. Miljödomstolen finner en sådan begränsning som miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår vara alltför ingripande.

Villkor om hantering av kemiska produkter, avfall m.m.

Bolaget har i ansökan först föreslagit att det hittills gällande villkoret om kemikaliehantering skall fortsätta att gälla. Bolaget har därefter accepterat Fiskeriverkets villkorsförslag förutom kravet på invallning av cisterner och avstängningsventil. Bolaget har också i huvudsak accepterat länsstyrelsens villkorsförslag som avser hanteringen och förvaringen av andra kemikalier än de oljefraktioner som tas emot och behandlas vid anläggningen. Beträffande länsstyrelsens förslag rörande invallning m.m. av flytande avfall har dock bolaget framfört att den nuvarande hanteringen innebär mycket små risker för utsläpp, men bolaget har ändå accepterat länsstyrelsens förslag även i denna del om miljödomstolen skulle komma fram till att det är ett rimligt krav.

När det gäller hanteringen av *kemikalier, förutom inkommande och behandlade oljefraktioner*, anser miljödomstolen att kraven enligt länsstyrelsens villkorsförslag är rimliga, även vad avser hanteringen av det flytande avfallet. Ett sådant villkor synes också tillgodose Fiskeriverkets krav vad gäller denna kemikaliehantering. Det bedöms därför inte nödvändigt med ytterligare villkor i den delen

När det gäller Fiskeriverkets villkorsförslag rörande hantering av produkter och avfall, omhändertagande av spill och spillsystemets utformning m.m., som bolaget accepterat, uppfattar miljödomstolen att dessa har avseende även på hanteringen av den *förorenade oljan som tas emot och behandlas vid anläggningen*. Även miljödomstolen finner det nödvändigt att föreskriva villkor för spill och läckage från hantering av sådan olja. Det är därvid lämpligt att de krav som skall gälla samlas i ett villkor med den formulering som anges i domslutet. Villkoret överensstämmer inte helt med Fiskeriverkets förslag men miljödomstolen bedömer att detta villkor ändå i huvudsak tillgodoser Fiskeriverkets krav. Villkoret innebär att bolaget skall se till att i första hand vidta åtgärder för förhindra spill eller läckage, därefter se till att det finns uppsamlingsanordningar samt utrustning/rutiner för att upptäcka eventuellt sådant spill eller läckage. I villkoret anges även krav på omedelbar uppsamling och slutligen ett krav på rapportering till tillsynsmyndigheten om spill eller läckage ändå skulle komma ut. Det är inte möjligt eller lämpligt att i denna dom precisera var anordningar för uppsamling skall finnas och hur anordningarna skall vara beskaffade, varför det bedöms lämpligt att delegera denna fråga till tillsynsmyndigheten i enlighet med domslutet.

Bolaget har accepterat länsstyrelsens villkorsförslag om överfyllnadsskydd m.m. för cisterner. Även miljödomstolen finner att ett villkor enligt länsstyrelsens förslag bör föreskrivas.

Beträffande Fiskeriverkets krav på invallning av cisterner har bolaget har invänt mot detta med hänsyn till de krav som gäller enligt lagen om brandfarlig vara m.m., det faktum att det i Sverige aldrig inte förekommit något haveri av liknande cisterner och att det inte någon annanstans i Sverige förekommit krav på att cisterner för motsvarande produkt måste invallas. Miljödomstolen delar bolagets uppfattning och finner således att det i detta fall inte är rimligt att ställa krav på invallning enligt Fiskeriverkets krav.

Beträffande Fiskeriverkets villkorsförslag för avspolning av fordon m.m. har bolaget upplyst om att det inte förekommer någon sådan verksamhet. Uppgiften får godtas, varför något villkor inte torde behövas i den delen.

Beträffande Fiskeriverkets förslag till villkor om avledning av dagvatten genom olje-/slamavskiljare/oljefälla, avstängningsventil och halter av olja i utgående dagvatten samt villkorsförslaget om omhändertagande av släckvatten gör miljödomstolen följande bedömning. Kraven på avledning via oljeavskiljare är tillgodosett genom ett annat villkor i domslutet, vilket motsvarar ett av bolaget föreslaget villkor. När det gäller frågan om avstängningsventil är det enligt miljödomstolen, med hänsyn till vad bolaget anfört, inte är möjligt och lämpligt att i detta mål föreskriva villkor om sådan ventil på ledning som inte ingår i bolagets verksamhetsområde. Miljödomstolen utgår dock från att bolaget kommer överens med hamnen om lämpliga åtgärder och rutiner, som skall gälla i samband med brand, haveri m.m., så att oönskade utsläpp av släckkemikalier m.m. inte kan nå hamnens oljeavskiljare och den vägen komma vidare ut i recipienten. Beträffande halt av olja i utgående dagvatten bedöms det inte nödvändigt med ett krav enligt Fiskeriverkets förslag eftersom dagvattnet avleds via hamnens oljeavskiljare innan det når recipienten. Beträffande Fiskeriverkets krav på omhändertagandet av släckvatten har bolaget uppgivit att det aldrig uppkommer något släckvatten eftersom det inte är möjligt att vid denna anläggning släcka eventuell brand med vatten. Bolaget har uppgivit att de släckningskemikalier som kan förekomma vid sådan händelse kommer att förhindras att komma ut genom att man ser till att stoppa pumpningen i en pumpgrop som ligger mellan bolagets anläggning och hamnens oljeavskiljare. Miljödomstolen finner mot den bakgrunden att det inte heller i denna del är nödvändigt med ett villkor enligt Fiskeriverkets förslag.

Utsläpp till luft

Bolaget har accepterat länsstyrelsens förslag till luktvillkor. Miljödomstolen finner det lämpligt att ett luktvillkor tillsammans med en delegation avseende åtgärder mot lukt utformas i enlighet med domslutet.

Bolaget har motsatt sig Fiskeriverkets krav på provotidsutredning vad gäller utsläpp av kolväten till luft. Miljödomstolen anser att det, bl.a. med hänsyn till utsläppens omfattning, inte är rimligt att ställa krav på ytterligare utredning eller föreskriva några särskilda villkor avseende kolväteutsläppen till luft.

Buller

Villkor i enlighet med länsstyrelsens förslag, vilket också bolaget accepterat, bör fastställas.

Villkor om behandlad olja som skall levereras från anläggningen

Länsstyrelsen har önskat att miljödomstolen skall ta ställning till om den utleverade oljan är avfall eller produkt. Inledningsvis får konstateras att vad som utgör avfall kan av lagstiftaren definieras olika från tid till annan. Detta betyder att ett ställningstagande på denna punkt tämligen omgående kan bli obsolet samtidigt som domen kan uppfattas som konstitutiv på samma punkt och därmed ge upphov till eventuella rättsförluster. Härtill kommer att ställningstagandet torde ligga utanför vad en miljödomstol äger föreskriva i en tillståndsdom enligt miljöbalken.

Beträffande länsstyrelsens förslag till villkor om kontroll av utlevererad olja har bolaget förklarat att bolagets kunder ställer minimikrav vad gäller den konverterade eldningsoljans innehåll av metall, PCB, svavel, flampunkt, m.m. Mot bakgrund av att bolaget p.g.a. kundkrav måste ha en noggrann kontroll av utlevererad olja finner miljödomstolen att det i detta avseende inte är nödvändigt att föreskriva ett villkor enligt länsstyrelsens förslag.

Bolaget har accepterat ett villkor om att den behandlade oljan endast får levereras till mottagare som har tillstånd till omhändertagande av sådan olja. Miljödomstolen finner att ett sådant villkor bör föreskrivas.

Enligt 6 a § förordningen (1993:1268) om spillolja, vilken bestämmelse har sin grund i EU:s spilloljedirektiv, skall sådan olja i första hand regenereras om det är möjligt med hänsyn till tekniska, ekonomiska och organisatoriska omständigheter. Väl är i målet upplyst att det för närvarande endast är en mycket liten del av den mottagna spilloljan som är möjlig att regenerera. Emellertid kan inte uteslutas att denna sistnämnda del spillolja i framtiden kan komma att öka. På grund av det anförda bör intas ett särskilt villkor i domslutet som tillgodoser de nu angivna förhållandena.

Resterande villkor

Bolaget har accepterat myndigheternas villkorsförslag vad gäller eventuella markföreningar, åtgärder vid eventuell nedläggning, rapportering av energibesparande åtgärder, kemikalieanvändning m.m. samt uppfyllandet av egenkontrollförordningen. Miljödomstolen finner att förslagen i allt väsentligt kan godtas. Villkoren bör utformas i enlighet med domslutet.

Övrigt

Ifråga om tillstånd och villkor ersätter denna dom vad därom förordnats i domar den 10 december 2001 och den 23 september 2004 i mål M 272-00.

Verkställighetsförordnande

Miljödomstolen anser att det finns skäl att bifalla bolagets yrkande om verkställighetsförordnande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TSM-MD1)

Överklagande skall ges in till Stockholms tingsrätt, miljödomstolen, senast den 26 oktober 2005 och vara ställt till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen.

Carl-Axel Tidblom

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Carl-Axel Tidblom och miljørådet Jan-Olof Arvidsson samt de sakkunniga ledamöterna Berit Goldstein och Jörgen Pehrson. Domen är enhällig.